

Marian Płachecki

"Tak zwany wiersz emocyjny wśród innych metod kształtowania wiersza", Adam Kulawik, "Przegląd Humanistyczny" nr 6 (1975) :
[recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 18/4 (58), 69

1975

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(I) KULAWIK Adam: Tak zwany wiersz emocyjny wśród innych metod kształtowania wiersza. "Przegląd Humanistyczny" 1975 nr 6 s. 51-67.

Szczegółowa dyskusja z poglądami M.Dłuskiej, M.R.Mayenowej i Z.Siatkowskiego w kwestii wiersza pozanumerycznego (na temat sposobu rozumienia kategorii "system wersyfikacyjny" i tezy o systemowości "IV systemu wierszowego") wiedzie autora do pytania: "czy w ogóle możliwe jest istnienie wiersza poza systemem?". Ekspresywność wiersza pozanumerycznego zasadza się na - niesystemowym - oparowaniu sprzężeniem metafory i pauzy intonacyjnej niesionej przez granicę wersową. Chwył ten akcentuje walory ekspresywne tekstu i tak w nim obecne, a niezależne od rozczłonkowania wersowego. Autor proponuje wyróżnienie minimalnego "poziomu wierszowości"; byłby nim wiersz średniowieczny, oparty na dwu zaledwie konstantach, tj. izochronizmie składniowym wersu i rymie. Współczesny "wiersz niesystemowy" znalazłby się wówczas w pasie przejściowym, bądź wręcz w "suterrenach prozy".

BP/58/1

M.P.

(I) KUŹMA Erazm: Kolor i słowo. "Teksty" 1975 nr 2 s. 84-101.

Szkic o "szyfrach barwnych" stosowanych w niemieckiej i polskiej poezji ekspresjonistycznej. Niemożliwa jest wprawdzie wierna i artystyczna zarazem werbalizacja dzieła malarskiego, jednakże wiara w jej osiągalność wywiera istotny wpływ na historię sztuki. Rozróżniając w historii sztuki "epoki synkretyzujące i diakrytyzujące", zacierające i wyostrażające granice pomiędzy sztukami, traktuje autor ekspresjonizm jako jedną z kulminacji dążeń synkretyzujących.

BP/58/2

M.P.